

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2010

Danderyds Föreningsarkiv

foto: Björn Vidalve

Förord

Föreningsarkiven i Stockholms Län, FSL, bildades 1994 utifrån ett samarbete mellan Länsbildningsförbundet och Folkrörelsernas arkivsamfund. Vår primära uppgift är att fungera som ett resurs- och samarbetsinstitution för föreningar och arkiv inom Stockholms län. FSL vill göra länets alla föreningar medvetna om vikten av att arkivera och registrera sitt material och vi arbetar för att tillgängliggöra arkiverat material på ett bra sätt. FSL vill verka för att bevara dåtiden och nutiden åt framtiden.

Medlemmar

Föreningen hade vid årets utgång 70 medlemmar, varav 18 kommuner, 49 föreningar, organisationer och institutioner samt 3 enskilda personer. Medlemsförteckning 31/12 2010, se bilaga 1.

Förtroendevalda

Efter årsmötet fick styrelsen följande utseende:

Nils-Bertil Nilsson, ordförande

Vallentuna Folkrörelsearkiv

Urban Johansson, vice ordförande

Norrtälje Släktforskarförening

Birgitta Biesheuvel, ledamot

Stockholms läns hembygdsförbund

Maria Bring, ledamot

Lidingö kommunarkiv

Göran Johansson, ledamot

Huddinge Kommunarkiv

Karin Löfdahl, ledamot

Danderyds Föreningsarkiv

Mats Gullberg, suppleant

Stockholmskretsen, Svenska

Turistföreningen

Magnus Lindvall, suppleant

Svenska Baptistsamfundet

Ingrid Nilsson, suppleant

IOGT-NTO

Revisorer:

Christer Nordström

Auktoriserad revisor

Jonas Hök

Carl-Göran Backgård

Stockholms läns hembygdsförbund

Valberedning:

Sture Wärlinder, sammankallande

Stockholms läns hembygdsförbund

Lars-Erik Eriksson, ledamot

Mälaröarnas Folkrörelsearkiv

Catharina Wikström, ledamot

Nacka lokalhistoriska arkiv

Styrelsen har haft 4 protokollförda möten under verksamhetsåret. Vid ett tillfälle hade vi vårt möte på Fullersta Gård i Huddinge. Efter mötet fick vi en mycket bra guidning av Fullersta gård och de konstupställningar både permanenta och tillfälliga som var aktuella.

Arbetsutskottet har bestått av Nils-Bertil Nilsson, Urban Johansson, Birgitta Biesheuvel och Eva Wetterborg. Arbetsutskottet har sammanträtt 4 gånger under året.

Ett redaktionsutskott har under året arbetat med vårt medlemsblad "Ordna och Vårda". Ansvarig utgivare har varit Nils-Bertil Nilsson och i övrigt har Göran Johansson, Ingrid Nilsson och Eva Wetterborg ingått.

Planeringskonferens för styrelse och personal hölls den 7-8 september ombord på Birka Paradise. Föreningens verksamhet diskuterades och verksamhetsplan och budget för 2011 upprättades.

Representation

Föreningen är medlem i Folkrörelsernas Arkivförbund (FA), Svenska Arkivsamfundet, Arbetsgivareföreningen IDEA, Centrum för Näringslivshistoria, Föreningen för folkbildningsforskning samt SKAS (Samverkans Kommittén Arkiven i Stockholm).

Nils-Bertil deltog på Riksarkivets konferens för folkrörelsearkivens chefer den 17-18 mars i Stockholm. Han har också deltagit på en träff med Vallentunas idrottsföreningar och besökt ett möte på HSO, Handikapporganisationernas samarbetsorgan, för att informera om FSL.

Urban är FSLs representant i SKAS gruppen. Urban deltog i maj på Folkrörelsernas Arkivförbunds stämma som FSLs representant. Den 5 maj deltog Urban på en föreningsträff på Lidingö och informerade om FSL.

Birgitta har deltagit på ett möte inför bildandet av Stockholms Ideella Kulturallians, bestämdes att Birgitta ska vara FSLs representant i den gruppen.

Personal

Eva Wetterborg har under året varit anställd som sekreterare. Förutom sedvanliga administrativa uppgifter och rådgivning så sköter hon också bokföring och betalningar på kansliet samt registrering och registervård av ASL, (Arkivregister Stockholms Län). Som kursledare har under året arkivarier med anknytning till FSL engagerats, Urban Johansson vid 9 tillfällen och Göran Johansson vid 6 tillfällen.

Urban Johansson har under året anlitas vid 8 tillfällen för att besöka arkivinstitutioner och utbilda i att registrera i ASL. Ett projekt som även Eva varit delaktig i. I samband med det har en "lathund" för registrering tagit fram

Ditte Tengvall har anlitas som föreningens webbansvarige.

Emil Wiklund (Futurum Data) och Erik Zetterström (Bepa Data) har under året anlitas för att arbeta med utvecklingen av ASL.

Daniel Johansson har under året fungerat som datasupport vid vårt byte av dator i mars och vid behov.

Årsmöte 2010

Årsmötet hölls den 24 mars 2010 hos TAM-arkiv i deras lokaler i Bromma. Mötet samlade 16 ombud och lika många observatörer. Mötesordförande var Lars-Erik Hansen, TAM-arkiv. Nils-Bertil Nilsson valdes till ordförande för ett år. Göran Johansson och Karin Löfdahl omvaldes och Birgitta Biesheuvel nyvaldes som ledamöter i två år. Till suppleanter i ett år valdes Magnus Lindvall, Mats Gullberg och Ingrid Nilsson. Efter mötet fick vi en mycket trevlig visning av TAM-arkiv och vi avslutade med att fika tillsammans.

Kansli

Kansliet finns i Stadsarkivets lokaler på Kungsklippan 6 i Stockholm. Kansliet är tillgängligt för funktionshindrade.

Ekonomi

Medlemsavgifterna under året har varit 100 kronor för lokala föreningar och enskilda personer, 500 kronor för distriktsorganisationer och institutioner och 1000 kronor för kommuner.

Årets överskott blev ca 4000 kronor, detta efter att vi reserverat en del pengar till några projekt som vi redan startat t.ex. ombyggnaden av hemsidan. En stor utgift under året har varit utveckling och ombyggnaden av ASL, ca 100 000 kronor och ny dator inkl support har köpts in till kansliet, ca 15 000 kronor. Vi hade budgeterat för att kunna öka våra medlemsaktiviteter, och det har vi också gjort men utan att det har medfört särskilt stora kostnader. I övrigt tycker vi att vi lyckats bra med att följa den budget vi hade för 2010.

Samverkan med andra organisationer

En stor del av verksamheten bygger på samverkan med andra organisationer på regional nivå. De utgör en viktig länk till lokala föreningar. Under 2010 har vi bland andra samarbetat med Stockholms läns hembygdsförbund och HSO.

Vi har under året, i samarbete med respektive kommunarkivarie och/eller den lokala arkivföreningen, haft informationsutskick och genomfört grundkurser i Nacka-Värmdö, Sollentuna och Danderyd kommuner och som en del i det projektet har vi också hållit fortsättningskurser i vissa kommuner.

Årets konferens för lokala arkiv hölls den 6 oktober på Stadsarkivet. Den samlade ett femtontal personer från 10 arkiv. Huvudtemat denna gång var det nyutvecklade systemet för registrering i ASL. Men Sture Wärlinder bjöd också på några av ljud ur sin samling av utrotningshotade ljud. Vi bestämde att vi i början på 2011 ska samla enbart de lokala förenings/folkrörelsearkiven till en egen konferens.

Nils-Bertil Nilsson och Urban Johansson hade 13 december ett möte med Lennart Ploom, stadsarkivarie och chef för Stadsarkivet. Då diskuterades frågor som rör enskilda föreningsars möjlighet att lämna ifrån sig material till stadsarkivet. Det bestämdes att representanter från FSLs styrelse skulle ha en träff med delar av stadsarkivets personal och informera om vår verksamhet.

Då FSL blev utsedd till en av remissinstanserna till kulturdepartementets förslag, *Spela samman - en ny modell för statens stöd till regional kulturverksamhet*, bildades en grupp bestående av Nils-Bertil Nilsson, Kjell Nilsson och Urban Johansson för att samla ihop FSLs tankar om detta. De sammanfattade sitt yttrande enligt nedan:

”För att Föreningsarkiven - Folkrörelsearkiven - även fortsättningsvis skall kunna spela den viktiga rollen att samla in, bevara, registrera och tillgängliggöra det kulturarv som finns i lokala och regionala föreningsarkiv (förenings-, gårds- och personarkiv) är det utomordentligt viktigt att det stöd och den expertis som finns i Riksarkivet, och då speciellt den Enskilda nämnden, även fortsättningsvis ges ett stort och avgörande inflytande på fördelningen av bidragen till de regionala arkivinstitutionerna. Vår erfarenhet visar att arkivfrågorna inte alltid beaktas vid t ex utarbetandet av lokala och regionala kulturpolitiska handlingsprogram”.

Inventering och registrering av arkiv

Arkivregister Stockholms län (ASL) Under året har mycket arbete nedlagts på att förbättra kvaliteten i arkivdatabasen. Dessutom har ett nytt elektroniskt inmatningsformulär tagits fram, som innebär att arkivförvararna själva på sina institutioner, kan mata in uppgifter om kompletteringar och nya arkivbildare i databasen. Ett särskilt projekt med besök hos arkivförvararna för att informera om tillämpningen av formuläret har inletts under året. Detta projekt skall slutföras under 2011. FSLs förhoppning är att denna nya och smidigare rutin skall innebära en snabbare och ökad inrapportering i ASL i framtiden.

Under året har också Stockholms stadsarkivs nya leverens kompletterats med uppgifter, som inte följde med vid den maskinella överföringen.

I år har ca 120 nya arkivbildare tillkommit i databasen.

Statistik

Antal enskilda arkivbildare registrerade i länets kommunarkiv och folkrörelsearkiv.

Begreppet enskilda arkivbildare innefattar förenings-, person-, släkt-, gårds-, by- och företagsarkiv

Vid utgången av respektive år.

Källa ASL.

Kommun	2007	Antal arkivbildare		
		2008	2009	2010
Botkyrka	122	140	143	143
Danderyd	127	156	158	161
Ekerö	45	45	46	56
Haninge	70	98	98	98
Huddinge	103	126	132	134
Järfälla	222	222	222	222
Lidingö	91	91	118	134
Nacka	854	858	858	862
Norrtälje	1132	1132	1186	1227
Nynäshamn	186	185	192	226
Salem	13	13	13	13
Sigtuna	72	72	72	72
Sollentuna	97	97	97	97
Solna	75	75	94	94
Stockholm	1441	1441	1729	1732
Sundbyberg	37	37	37	37
Södertälje inkl Nykvarn	300	300	300	301
Tyresö	2	2	2	2
Täby	84	84	84	84
Upplands-Bro centralarkiv	15	15	15	15
Upplands Väsby	129	131	131	135
Vallentuna	94	105	117	126
Vaxholms	18	18	18	18
Värmdö	21	21	21	21
Österåkers	13	13	13	14
Totalt	5363	5477	5902	6024

Rådgivning, kurser och forskning

Rådgivning

En viktig del av verksamheten är rådgivning i arkivfrågor till föreningslivet. I de flesta fall har denna givits per telefon eller e-post. Även på hemsidan finns råd och anvisningar i arkivfrågor.

Under året har 10 exemplar av vår handledning ”Ordning i arkivet” sålts. I slutet av året uppdaterades vissa delar och en ny upplaga trycktes.

Urban Johansson har vid några tillfällen anlåtits för rådgivning. Urban inspekterade vid ett tillfälle en arkivlokal för tänkbar förvaring i Bro och han har under året vid två tillfällen följt upp och hjälpt till med arkiveringsprojekt i Grödinge Hembygdsförening.

Kursverksamhet

I samarbete med lokala folkrörelsearkiv, kommunarkiv och föreningslivet har under året kurser anordnats i arkivkunskap och dokumenthantering. Under året har sju grundkurser, en fortsättningskurs, två fotohanteringskurser, två kurser i hur man hanterar personarkiv och tre kurser i jubileumsskrivning hållits.

Vårt projekt med att skicka ut informationsmaterial och erbjudande om ett kurstillfälle till enskilda föreningar kommunvis har gett fortsatt bra resultat. Kursvällarna har varit välbesökta och vi har som en följd av dessa fått många frågor och önskemål om fortsättningskurser. Sammanlagt har våra kurser samlat ca 165 deltagare.

Arkivens Dag 13/11

FSL och flera av våra medlemsarkiv aktiverade sig på Arkivens dag den 13 november. Eva Wetterborg besökte Hägerstens Hembygdsförenings fotoutställning och IOGT:s arkiv där det också bjöds på fotovisning.

Seminarium om digital förvaring

Vårt tänkta seminarium i hantering av digitalt material har inte blivit av under året. Men upplägget har diskuterats vid flera tillfällen och en bild av hur vi skulle vilja göra ett sådant seminarium har vuxit fram. Då ämnet är stort och mycket omfattande tror vi att det kommer att behöva delas upp på tre tillfällen, textat material, foton och ljud. Vi har funderingar på ett samarbete med Hembygds förbundet och en första kontakt har tagits, vi diskuterar också tänkbara externa föreläsare.

Information

Nyhetsbrevet ”Ordna och Vårda föreningsarkiven” har under året utkommit med fyra nummer som sänts ut till medlemmar och arkivinstitutioner. Som tidigare beslutats så skickas den, förutom till medlemmar och övriga arkiv, numera även till kursdeltagare under ett år efter genomgången kurs och till alla huvudbibliotek i länet.

Hemsidan, www.foreningsarkiven.a.se, är etablerad och uppdateras kontinuerligt. Här finns aktuella uppgifter om vår verksamhet samt adressuppgifter till lokala föreningsarkiv. Under hösten beslutade styrelsen att hemsidan ska göras om och anpassas till ett format som möjliggör för FSL att själva sköta uppdateringar mm av hemsidan. Vi har skrivit kontrakt med Futurum Data och Bepa Data. De startade arbetet med hemsidan i december.

Vår broschyr och vårt informationsblad om ASL, Arkivregister Stockholms Län, används vid utskick och delas ut vid träffar av olika slag. Faktabladet om ASL har skickats ut till alla universitet och högskolor i samband med skolstarten. Kursprogrammet har omarbetats något vad gäller innehållet i fotohanteringskursen och nytryckts.

På kansliet finns även vår instruktionspärm ”Ordning i arkivet”, en populär handledning för föreningar och distriktsorganisationer

Våra roll-ups har under året varit utlånade vid 7 tillfällen.

Under året har vi tagit upp en gammal tradition med att ordna studiebesök för våra medlemmar. Vi ser det som ett sätt att få kontakt och ett bra tillfälle att sprida information om FSL till medlemmarna och naturligtvis ett sätt att informera oss om andra arkivinstitutioner etc. i vårt verksamhetsområde. I maj besökte vi Audiovisuella medier, f d Ljud- och Bildarkivet, och i december Pressbyråns museum och arkiv. Aktiviteterna lockade ca 35 deltagare.

Mål och måluppfyllelse

I enlighet med FSL:s policydokument om mål och måluppfyllelse, sätter vi upp mål för varje område av organisationens verksamhet.

I vår verksamhetsplan för 2010 har vi satt upp målen och också specificerat konkreta uppgifter relaterade till målen. Vi anser oss ha uppnått de flesta av de mål vi satt upp för 2010 men vi känner att ytterligare insatser kunde ha gjorts i vårt arbete med att försöka starta upp lokala arkivföreningar i de kommuner där behovet av en sådan är stort.

Som en bit på vägen mot att nå detta mål har vi under året diskuterat något som vi valt att kalla *FSL-ambassadör*. Det är en person som är intresserad av våra frågor och som hjälper till att i sin kommun sprida information om FSL och vad vi kan hjälpa till med. Vår tanke är att om vi i vår verksamhet t.ex. på en kurs eller i samband med en utställning möter intresserade personer kan de bli en FSL-ambassadör. Vi har också tagit fram ett dokument som kan vara till hjälp i deras verksamhet.

Slutord

För det goda samarbetet och det värdefulla stöd vi erhållit från Stockholms stadsarkiv, och många andra samarbetspartners, ber vi att få framföra ett varmt tack.

Vi framför också ett stort tack till våra anslagsgivande myndigheter, Riksarkivets nämnd för enskilda arkiv och Stockholms läns landsting, Kultur- och utbildningsnämnden. Utan deras stöd hade vi inte kunnat bedriva denna verksamhet.

Ett stort tack även till vår sekreterare på kansliet Eva Wetterborg . Utan hennes insats på kansliet, med hennes service till styrelse och medlemmar hade vi inte nått det resultat som vi i denna Verksamhetsberättelse för år 2010 har redovisat.

Stockholm 2 mars 2011

Nils-Bertil Nilsson

Birgitta Biesheuvel

Göran Johansson

Urban Johansson

Maria Bring

Karin Löfdahl

Medlemmar 31/12 2010

Bilaga 1

Kommuner

Medlemsavgift 1000 kronor

Botkyrka kommunarkiv
Danderyds kommunarkiv
Ekerö kommunarkiv
Haninge arkivet
Huddinge kommun
Järfälla kommunarkiv
Lidingö stadsarkiv
Nacka lokalhistoriska arkiv
Norrtälje stadsarkiv
Bild och Folk rörelsearkivet i Nynäshamn
Salems kommunarkiv
Sollentuna kommunarkiv
Solna stadsarkiv
Stockholms stadsarkiv
Södertälje stadsarkiv
Täby kommun
Upplands Väsby arkivet
Värmdö kommunarkiv

Riksorganisationer

Medlemsavgift 500 kronor

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek
Frälsningsarméns Högkvarter
Svenska Baptistsamfundet
TAM – Arkiv

Distriktsorganisationer

Medlemsavgift 500 kronor

Centrum för Näringslivs historia
HSO Stockholms län
NBV Stockholms län
SISU Stockholms län
SPF Stockholms distrikt
SRF Stockholms och Gotlands län
Stads- och kommunhistoriska institutet
Stockholms distrikt av IOGT-NTO
Stockholms Idrottshistoriska arkiv
Stockholms läns Bildningsförbund
Stockholms läns Bygdegårdsdistrikt
Stockholms läns Hembygdsförbund
Studiefrämjandet i Stockholms län
Studieförbundet Vuxenskolan

Lokala föreningar

Medlemsavgift 100 kronor

Alma Folkhögskola
Dalarö Hembygdsförening
Danderyds Föreningsarkiv
Föreningen Folkrörelsearkiv i Södertälje och Nykvarn
Föreningsrådet Hallunda/Norsborg
Grudes Atelje och Stentryckeri
Grödinge Hembygdsförening
Föreningen för kulturnät i Sverige
Hembygdsföreningen å Norrmalm
Hägerstens Hembygdsförening
Hölö-Mörkö Hembygdsförening
Hörselskadades förening i Stockholm
Kvinnoföreningen Rosen
Medicinska Föreningen i Stockholm
Mälaröarnas Folkrörelsearkiv
PRO Samorganisation i Stockholm
Samtida historiska institutet vid Södertörns Högskola
Sigtuna Folkhögskola
Sigtuna kommuns Folkrörelsearkiv
Skeppsholmens Folkhögskola
Stockholmskretsen Sv Turistföreningen
Sundbybergs Museum & Arkiv
Svensk-Lettiska föreningen
Sällskapet Hammarby – Veteranerna
Södra Roslagens släktforskarförening
Tyresö Ulands & Freds Förening
Upplands Väsby Folkrörelsearkiv
Vallentuna Folkrörelsearkiv
Vårdinge Hembygdsförening
Värmdö Skeppslags Fornminnesförening
Österåkers Hembygdsförening

Enskilda personer

Medlemsavgift 100 kronor

Inga-Maj Elfström
Märta Schilt
Björn Vidalve